

5. Гришнова О.А. Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2001. – 254 с.
6. Человеческий капитал: содержание и виды, оценка и стимулирование : монография / Смирнов В.Т., Сошников И.В., Романчин В.И., Скоблякова И.В. ; под ред. д.э.н., профессора В.Т. Смирнова. – М. : Машиностроение-1, Орел : ОрелГТУ, 2005. – 513 с.
7. Романова О.В. Підходи до класифікації людського капіталу в бухгалтерському обліку / О.В. Романова // Бухгалтерський облік, економічний аналіз і контроль в умовах формування та розвитку сучасних концепцій управління : тези виступів XII Міжнар. наук. конф. – Житомир : ЖДТУ, 2013. – 388 с. – С. 295-297.
8. Корольок Н.М. Сучасні концепції обліку людського капіталу / Н.М. Корольок // Вісник Хмельницького національного університету, серія: економічні науки. – 2010. – № 1. т. 2. – С. 15-20.
9. Чухно А. Інтелектуальний капітал: сутність форми і закономірності розвитку // Економіка України. – 1999. – № 11. – С. 48-55.
10. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік в Україні. Міфологія. – Житомир : ЖДТУ, 2003. – Ч. 2. – 524 с.
11. Dobiĵa M. Kapital jako podstawowa kategoria rachunkowoschi i ekonomii // Вісник ЖДТУ. – 2004. – № 2. – С. 64-83.
12. Медведев М.Ю. Бухгалтерский учет для посвященных. – М. : ИД ФБК-ПРЕСС, 2004. – 320 с.

Грилицкая А. В.

Черкасский государственный технологический университет

ОСОБЕННОСТИ УЧЕТА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА

Резюме

В статье рассматриваются понятие «человеческого капитала», его составляющие, классификация и особенности с точки зрения бухгалтерского учета. Исследована роль человеческого капитала как объекта бухгалтерской методологии, проанализированы возможности применения элементов метода бухгалтерского учета для его бухгалтерского отражения. Решена проблема включения человеческого капитала к объектам бухгалтерского учета на основе его стоимостной оценки.

Ключевые слова: человеческий капитал, учет, составляющие человеческого капитала, внебалансовые счета, стоимостная оценка.

Hrylitska A. V.

Cherkassy State Technological University

FEATURES OF ACCOUNTING OF HUMAN CAPITAL

Summary

The article deals with the concept of "human capital", its components, classification and characteristics in terms of accounting. The role of human capital as an object of accounting methodology is considered, the possibility of using elements of the method of accounting for its accounting display is analyzed. The problem of inclusion of human capital to the objects of accounting-based valuation is solved.

Keywords: human capital, accounting, the components of human capital, off-balance sheet accounts, valuation.

УДК 658.149

Єршова Н. Ю.

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

РОЗВИТОК СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЙНЯТТЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Досліджено розвиток стратегічного управлінського обліку в контексті інформаційного забезпечення прийняття перспективних управлінських рішень в умовах інноваційної економіки. Сформульовано особливості стратегічного управлінського обліку на основі ролі інформації, яка формується у його контурі для забезпечення фінансового та управлінського векторів використання обліково-економічної інформації. Визначено гіпотези методології стратегічного управління, які необхідно враховувати при формуванні концептуальних основ стратегічного управлінського обліку.

Ключові слова: стратегічний управлінський облік, інформація, синергетично-інноваційна спрямованість стратегічного управлінського обліку, управління.

Постановка проблеми. Нова економіка характеризується зростаючими темпами змін і лабільністю зовнішнього середовища, що ставить під загрозу довготривалий успіх, а часто і виживання суб'єктів господарювання. У таких умовах важ-

ливу роль набуває дослідження перспектив розвитку стратегічного управлінського обліку в контексті інформаційного забезпечення прийняття перспективних управлінських рішень суб'єктами господарювання в умовах інноваційної економіки.

Причому дослідження такого роду обумовлені не тільки необхідністю переходу суб'єктів господарської діяльності до якісно нових, інноваційних форм організації (що передбачає реструктуризацію підходів до процесу розробки і прийняття управлінських рішень стратегічного характеру), але й урахуванням невід'ємних атрибутів сучасної економіки інноваційного типу (високий динамізм і складність зовнішнього бізнес-середовища, інтенсивність і модернізація бізнес-процесів різного рівня, жорстка ринкова конкуренція тощо).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні основи формування стратегічного управлінського обліку були закладені у працях таких зарубіжних вчених, як К.Р. Summons, Р. Cooper, R.S. Kaplan, М. Bromwich, К. Ward, А. Coad, Roslender, Lord, J. Innes, В. Ryan, С. Drury та ін. Розвиток концептуальних положень стратегічного управлінського відображення у працях В.А. Терехової, І.М. Богатої, І.В. Алексеевої, М.А. Вахрушиної, С.В. Крилова, С.Б. Сулева, В.В. Іванова, А.В. Глуценко, Л.В. Юрьової та інших. Серед вітчизняних науковців, що присвятили власні дослідження питанням стратегічного управлінського обліку є: С.Ф. Голов, М.С. Пушкар, А.В. Шайкан, П.Й. Атамас, А.А. Пилипенко, С.Ф. Легенчук. Розвитку теоретичних та методичних підходів стратегічного управлінського обліку присвячені праці К.В. Сатушевої (питання вартісно-орієнтованого управління, заснованого на системі стратегічного управлінського обліку) [1], О.П. Кундрі-Висоцької та І.М. Вагнер (концептуальні підходи до визнання та організації стратегічного обліку) [2], Р.Ф. Бруханського (методологічні аспекти побудови підсистеми стратегічного управлінського обліку сільськогосподарських підприємств) [3] та інші. Проте в науковому середовищі термінологічне поле поняття «стратегічний управлінський облік» знаходиться у стадії становлення. Низка авторів розглядають його крізь призму стратегічного планування, низка інших виділяють його у самостійне русло управлінського обліку, треті ототожнюють його із стратегічним менеджментом [4].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на численні публікації та проведені дослідження, науково-теоретичне та методологічне підґрунтя стратегічного управлінського обліку знаходиться на стадії розвитку, тому потребує подальшого дослідження у контексті проектування управлінської обліково-аналітичної системи підприємства.

Мета статті. Головною метою роботи є обґрунтування необхідності розвитку стратегічного управлінського обліку в контексті інформаційного забезпечення прийняття перспективних управлінських рішень суб'єктами господарювання в умовах інноваційної економіки.

Завдання дослідження. Для досягнення мети поставлені такі завдання:

- обґрунтувати значення розвитку стратегічного управлінського обліку в умовах інноваційної економіки;
- сформулювати особливості стратегічного управлінського обліку на основі ролі інформації, яка формується в його контурі для забезпечення фінансового та управлінського векторів використання обліково-економічної інформації;
- визначити гіпотези методології стратегічного управління, які необхідно враховувати при формуванні концептуальних основ стратегічного управлінського обліку.

Методологія дослідження. Дослідження базується на використанні структурного та системного підходів, за допомогою яких здійснювалось поєднання складних економічних явищ в єдиний процес. Застосовуючи діалектичний метод, досліджувані явища та процеси розглядалися у розвитку та взаємодії.

Виклад основного матеріалу. Використання поняття «облікова парадигма», що являє собою сукупність одних і тих же правил облікової теорії і стандартів облікової практики, дозволяє розглядати методологію обліку в розвитку як накопичення наукових концепцій, що відображають еволюцію наукового знання, так і розвитку економічних процесів і цивілізації в цілому. На думку одних вчених, розвиток облікової парадигми у фавораті управлінських запитів має здійснюватися по кожному з видів обліку: фінансового, управлінського і податкового. Інші вчені, вважають, що таке дроблення вихолощує суть облікової парадигми, базові основи якої були закладені видатними вченими, серед яких: Р.А. Бахчисарайцев, Н.З. Помазков, А.П. Рудановський, Я.В. Соколов, В.Ф. Палій, Ф.Ф. Бутинець, М.В. Кужельний, В.Г. Лінник, В.В. Сопко, А.М. Кузьмінський, і розвиваються послідовниками, серед яких: М.І. Бондар, В.М. Жук, Ю.А. Кузьмінський, С.Ф. Легенчук, Н.М. Малюга та інші. Проте найбільших успіхів економічна наука досягає, коли попередні парадигми повністю не відкидаються, коли парадигми не змінюють одна одну миттєво, а взаємозбагачуються.

На наш погляд, розвиток парадигми облікового знання обумовлюється еволюцією управлінських завдань, на які впливають об'єктивні причини: зміна характеру середовища діяльності суб'єктів господарювання.

У практику діяльності підприємств України поняття управлінського (внутрішньогосподарського) обліку увійшло з прийняттям Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», де зазначалося, що це «...система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством» [5]. У публікації Міжнародної федерації бухгалтерів «Концепції управлінського обліку» викладені такі групи концепцій управлінського обліку:

- пов'язані з визначенням функцій управлінського обліку;
- спрямовані на визначення і подання інформації про результати (концепція управлінської звітності);
- спрямовані на управлінські процеси та технології;
- спрямовані на розвиток функцій та вдосконалення методології управлінського обліку.

Таким чином, управлінський облік не є статичною системою усталених наукових положень та практичних прийомів. Він розвивається та удосконалюється разом із розвитком економіки та управління.

Для прийняття управлінських рішень, у тому числі тих, які мають стратегічний вектор, менеджерам необхідна релевантна інформація, що формується у системі обліково-аналітичного класу суб'єктів господарювання [6]. У рамках розробки Стратегії розвитку Харківського регіону до 2020 року були досліджені важливі тенденції, що визначають функціонування та розвиток великих та середніх підприємств з погляду топ-менеджерів, які на них працюють (рис. 1) [7]. Отже, осно-

вними, найбільш важливими тенденціями для розвитку великих та середніх підприємств топ-менеджерами зазначені: актуалізація інформації для управління (інформація стала стратегічним ресурсом, який забезпечує конкурентну перевагу: 44% великих підприємств та 38% середніх); зменшення горизонту (терміновості) планування (тобто прискорення темпів обробки інформації з метою прийняття управлінських рішень: 21% великих підприємств та 16% середніх); зміна форм конкуренції (в нових умовах – це конкуренція по швидкості зміни бізнес-моделей і продуктів: 15% великих підприємств та 21% середніх).

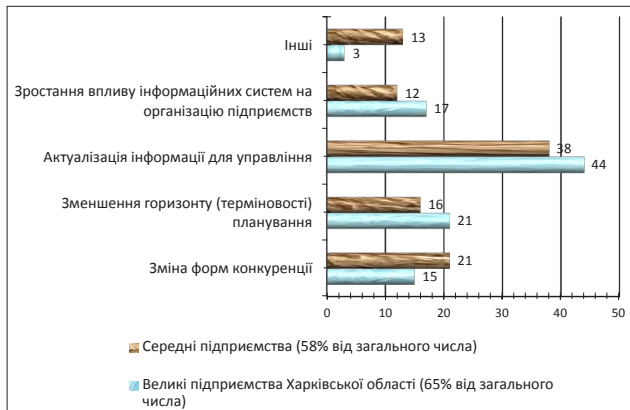

Рис. 1. Важливі тенденції розвитку великих та середніх підприємств Харківського регіону

Складено автором за матеріалами [7]

Зростання впливу інформаційних систем на організацію підприємств – це зміна структури організації під впливом інформаційної системи, та розподіл влади на підприємствах, формування іншої політики і культури, зміни у характері праці, зайнятості, виникнення потреби у навчанні: 17% великих підприємств та 12% середніх. До інших віднесено вплив процесів глобалізації та інтернаціоналізації, які пов'язані з пошуками суб'єктами господарювання шляхів збільшення ефективності діяльності та змушують підприємства ширше використовувати інформаційні технології для створення умов включення підприємств у світовий інформаційний потік.

У практичному дискурсі важливість дослідження облікової діяльності в управлінні суб'єктами господарювання не підлягає сумніву. Як зазначає Г.Г. Кірейцев, «підсистема обліку в управлінні виробництвом має шляхом реалізації інформаційної функції забезпечувати зворотний зв'язок між суб'єктами і об'єктами управління і максимально сприяти розвитку інших підсистем, функцій і механізму управління загалом, посиленню його впливу на ефективність виробництва» [8, с. 8]. Інформаційно-аналітична функція обліку забезпечується сис-

темою збору та обробки історичної обліково-економічної інформації та системою її використання. Використання обліково-економічної інформації необхідно розглядати у контексті обліково-аналітичного забезпечення розробки і реалізації управлінських рішень. П.О. Куцик зазначає, що «інформаційна система обліку з одного боку, ніби пасивно наслідує стратегію, але сама на неї не впливає, а з іншого – навпаки, відіграє активну роль у стратегічному менеджменті, виступаючи механізмом реалізації організаційної стратегії [9, с. 58]. На кожному із рівнів управлінського обліку в рамках забезпечення управлінського вектору, незважаючи на наявність відмінних особливостей, повинна забезпечуватися функція інформаційно-аналітичного відображення (як перспективного, так і ретроспективного) економічного стану суб'єкту господарювання. Взаємодію видів обліку у забезпеченні збору, обробки та використання обліково-економічної інформації представлено на рисунку 2.

Якщо визнати, що зміст управлінського обліку більш широкий, тоді концепція може бути доповнена з урахуванням усіх рівнів управлінського обліку, у тому числі стратегічного. Як зазначає В.В. Сопко, «... облік має не тільки наскрізний характер, але є необхідною умовою послідовного виконання всіх наступних функцій менеджменту» [10, с. 8]. Тип інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень різного рівня, залежить від декількох параметрів. Виділяючи у своїх дослідженнях три рівня ієрархії інформації (операційна, тактична, стратегічна), які співвідносяться з рівнями управління організації, А. Апчерч відокремлює стратегічний, тактичний і оперативний горизонти управлінського обліку [11, с. 102].

Зазначені горизонти відмінні користувачами інформації, її призначенням, принципами організації та конкретно-практичним інструментарієм обліково-управлінського процесу. Характеристика інформації на різних рівнях управління у відповідності з критеріями складу інформації наведена у таблиці 1.

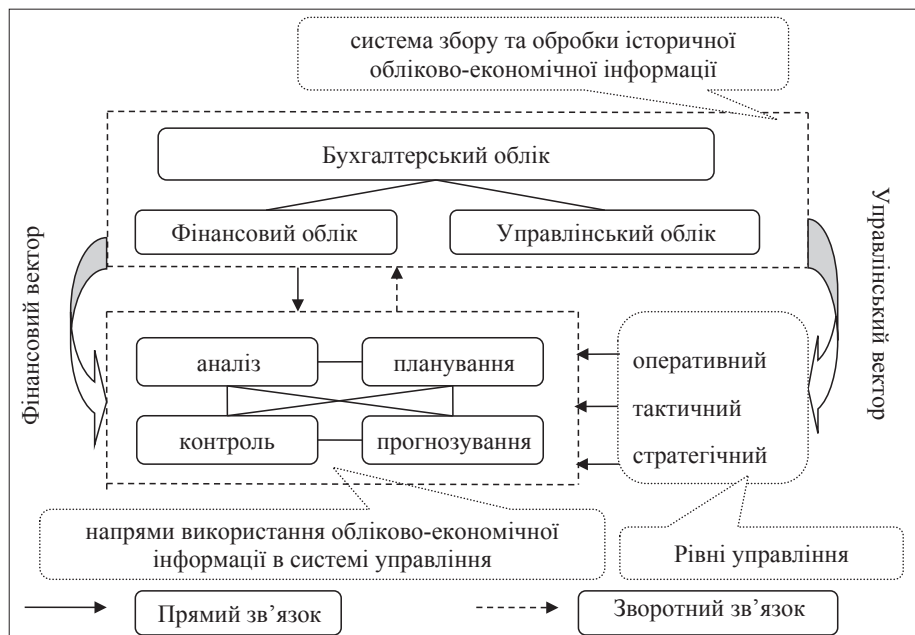

Рис. 2. Взаємодія видів обліку у забезпеченні збору, обробки та використання обліково-економічної інформації

Авторська розробка

Таблиця 1

Критерії складу інформації у відповідності з рівнем її ієрархії та цілями управління підприємством

Рівні ієрархії інформації	Користувачі інформації	Принципи управлінського обліку	Характер інформації	Часовий діапазон	Цілі управління, які забезпечує інформація
Стратегічний	Керівництво вищої ланки	Перспективність. Екстернальність. Релевантність. Гнучкість.	Приблизна. Носить якісний характер	Понад року	- формування та реалізації стратегії на основі безперервного контролю та оцінки змін з метою підтримки здатності до виживання та ефективного функціонування в умовах нестабільного зовнішнього середовища.
Тактичний	Керівники підрозділів	Релевантність. Достатність. Раціональність. Конфіденційність. Відповідальність	Релевантна	Місяць. Квартал. Рік	- забезпечення сталого функціонування підприємства в цілому; - встановлення тактичних орієнтирів відповідно до стратегічних цілей; - коригування базових планів відповідно до стратегічних цілей; - створення потенціалу для розвитку підприємства
Оперативний	Керівники підрозділів. Фахівці підрозділів	Реактивність. Інтернальність. Прогнозованість. Оптимальність	Детальна. Точна. Вузька. Внутрішня	День. Тиждень	забезпечення досягнення цілей, сформульованих на тактичному рівні

Оперативний рівень управлінського обліку орієнтований на збір, обробку та надання інформації, що забезпечує досягнення цілей, сформульованих на тактичному рівні. Отримана інформація носить детальний, вузький і точний характер, найчастіше у режимі реального часу, що дозволяє фахівцям приймати щоденні оперативні управлінські рішення.

Тактичний рівень управлінського обліку надає інформацію з метою переведення стратегічних цілей, планів і рішень в тактичні орієнтири. У порівнянні зі стратегічним рівнем часовий діапазон тут коротше, точність набагато вище, а спектр інформації – вузьче. Інформація, отримана на цьому рівні, використовується середньою управлінською ланкою для моніторингу, контролю, прийняття рішень і адміністрування. Зазвичай такі рішення мають важливе значення для певного часового інтервалу (місяць, квартал, рік).

Стратегічний рівень управлінського обліку спрямований на представлення вищому керівництву оціночної інформації про зовнішнє оточення з метою пошуку та використання внутрішніх можливостей досягнення стійких конкурентних переваг в довгостроковій перспективі. Облік орієнтований на збір інформації про зовнішнє середовище, здатний знизити його невизначеність та забезпечити адап-

тацію підприємства до швидких змін. Інформація носить досить приблизний характер, агрегована і найчастіше носить якісний характер [12].

З урахуванням рівнів інформації для цілей управління, горизонтів управлінського обліку запропоновано інформаційне поле стратегічного управлінського обліку (рис. 3). Не можна не погодитися з думкою І.Г. Ушанова: «...з точки зору стратегічного управління дедалі більшого значення набуває система стратегічного управлінського обліку, що надає широкий спектр інформації як про внутрішнє так і про зовнішнє середовище організації» [13, с. 134].

Інформаційний простір стратегічного управлінського обліку формується інформацією із внутрішнього та зовнішнього середовища суб'єкта господарювання, яка має як фінансовий, так і не фінансовий характер. Така властивість дозволяє сформулювати особливості стратегічного управлінського обліку – інтеграція.

Завдяки інформації стратегічного управлінського обліку підвищується рівень інформаційна підтримки усіх структурних підрозділів і функціональних елементів стратегічного управління. Така властивість дозволяє сформулювати наступну особливість стратегічного управлінського обліку – синергізм.

Нарешті, можливість системно реагувати на зовнішні зміни формуванням певного типу знань дозволяє сформулювати наступну особливість стратегічного управлінського обліку – інноваційність.

Таким чином, можна говорити про синергетично-інноваційну спрямованість стратегічного управлінського обліку в умовах інноваційної економіки. На рівні стратегічного управлінського обліку відбувається синергізм інформації та продукування нових знань і компетенцій з метою підвищення рівня інформаційної підтримки стратегічного управління. Стратегічний

Рис. 3. Інформаційне поле стратегічного управлінського обліку

Авторська розробка

управлінський облік являє собою синергетичну інформаційну систему оцінки стратегічних викликів зовнішнього середовища і внутрішнього потенціалу підприємства з метою отримання та подання емної стратегічної інформації, спрямованої на розробку і реалізацію стратегії підприємства.

Згідно з методологією ресурсного підходу, на рівні стратегічного управління підприємством відбуваються збереження і розвиток знань, здобуття компетенцій і динамічних здатностей, які виступають джерелами створення нових конкурентних переваг і які знову перетворюються на знання – інноваційний продукт. Проте методологія стратегічного управління базується на певних гіпотезах, які необхідно враховувати при формуванні концептуальних основ стратегічного управлінського обліку.

Гіпотеза випадковості. Єдиного рецепту управління компанією не існує. Іноді гіпотезу про випадковість трактують таким чином: якщо універсальне рішення відсутнє, значить кожна компанія унікальна за своєю природою і має і повинна шукати свій власний шлях. Проте в даний час розуміння даної гіпотези таке: між двома загальними для всіх рішеннями є певний набір різних типів управлінської поведінки, що відповідають різним типам проблем.

Гіпотеза залежності від зовнішнього середовища. Проблеми, які ставить перед суб'єктами господарювання зовнішнє середовище, визначають оптимальну модель поведінки фірми. У ХХІ столітті ця гіпотеза набула життєво важливого значення.

Гіпотеза відповідності. Діяльність суб'єкта господарювання оптимальна, коли його стратегічна поведінка відповідає рівню турбулентності серед-

овища, а ділові здібності відповідають стратегічній поведінці.

Гіпотеза багатоелементності, що відкидає положення про те, що будь-який один компонент управління, будь то ключові менеджери, структура, культура або система є головним для досягнення успіху. Навпаки, успіх підприємства – результат взаємодії і взаємодоповнення декількох ключових елементів (хоча при різних умовах один або кілька компонентів можуть переважати інших).

Гіпотеза збалансованості. Для кожного рівня турбулентності середовища можна підібрати комбінацію (вектор) елементів, яка оптимізує успіх підприємства.

Висновки і пропозиції. Проведене дослідження дозволяє визначити, що:

- значення розвитку стратегічного управлінського обліку в умовах інноваційної економіки пояснюється підвищенням значимості інформації про зовнішнє бізнес-середовище, в якому розвивається або передбачає розвиватися підприємство; збільшенням швидкості прийняття управлінських рішень як реакції на зміни зовнішнього бізнес-середовища; можливістю адаптації стратегічного управлінського обліку до мінливих внутрішніх і зовнішніх умов діяльності суб'єкта господарювання відповідно до його стратегічних цілей і завдань;

- особливостями стратегічного управлінського обліку на основі ролі інформації стратегічного управлінського обліку у забезпеченні фінансового та управлінського векторів є інтеграція, синергізм та інноваційність;

- гіпотези методології стратегічного управління необхідно враховувати при формуванні концептуальних основ стратегічного управлінського обліку.

Список літератури:

1. Сатушева К.В. Формування системи стратегічного управлінського обліку в управлінні вартістю підприємства / К.В. Сатушева // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, 2013, вип. 24. – С. 265-271.
2. Кундря-Висоцкая О.П. Концептуальные подходы к признанию и организации стратегического учета / О.П. Кундря-Висоцкая, И.М. Вагнер // Экономика и банки : научно-практический журнал. – 2011. – № 1. – С. 3-8.
3. Бруханський Р.Ф. Облік і аналіз в системі стратегічного менеджменту аграрного підприємництва : монографія / Р.Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 384 с.
4. Мухина Е.Р. Теоретические аспекты стратегического управленческого учета как элемента эффективного управления организацией / Е.Р. Мухина // Вопросы экономики и права. 2014. – № 8. – С. 104-109.
5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (Редакція від 13.08.2015) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
6. Єршова Н.Ю. Методологія управління підприємством та її вплив на облікову парадигму / Н.Ю. Єршова // Журнал «Глобальні та національні проблеми економіки» Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2015. – Випуск № 3. – С. 858-858.
7. Стратегія розвитку Харківської області на період до 2020 року. Електронне видання. / Режим доступу : <http://old.kharkivoda.gov.ua/documents/16203/1088.pdf>.
8. Кирейцев Г.Г. Функции учета в механизме управления сельскохозяйственным производством. – К. : Изд-во УСХА, 1992. – 240 с.
9. Куцик П.О. Концептуальні підходи до розгляду інформаційних систем обліку в корпоративному управлінні // Облік і фінанси. – 2013. – № 4(62). – С. 52-60.
10. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в менеджменті. – К. : Редакція газети «Соборна Україна», 1992. – 128 с.
11. Апчерч А. Управленческий учет: принципы и практика / (пер. с англ. под ред. Я.В. Соколова, И. А. Смирновой. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 952 с.
12. Глуценко А.В. Концептуальные основы управленческого учета / А.В. Глуценко, Э.Н. Самедова // Вестник Волгоградского государственного университета. – 2012. – № 2. – С. 181-187.
13. Ушанов И.Г. Стратегический управленческий учет прибыльности клиентов на основе САР-анализа / И.Г. Ушанов // Труды МФТИ. Информатика, управление, экономика. – 2011. – Т. 3, № 2. – С. 134-137.

Ершова Н. Ю.

Национальный технический университет
«Харьковский политехнический институт»

РАЗВИТИЕ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА В КОНТЕКСТЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРИНЯТИЯ ПЕРСПЕКТИВНЫХ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЙ В УСЛОВИЯХ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ

Резюме

Исследовано развитие стратегического управленческого учета в контексте информационного обеспечения принятия перспективных управленческих решений в условиях инновационной экономики. Сформулированы особенности стратегического управленческого учета на основе роли информации, которая формируется в его контуре для обеспечения финансового и управленческого векторов использования учетно-экономической информации. Определены гипотезы методологии стратегического управления, которые необходимо учитывать при формировании концептуальных основ стратегического управленческого учета.

Ключевые слова: стратегический управленческий учет, информация, синергетично-инновационная направленность стратегического управленческого учета, управление.

Yershova N. Yu.

National Technical University
«Kharkiv Polytechnic Institute»

DEVELOPMENT OF STRATEGIC MANAGEMENT ACCOUNTING IN THE CONTEXT OF INFORMATION SUPPORT ADOPTION OF PERSPECTIVE ADMINISTRATIVE DECISIONS IN THE INNOVATION ECONOMY

Summary

The development of strategic management accounting in the context of information support the adoption of promising managerial decisions in the conditions of innovative economy is investigated. Features of strategic management accounting based on the role information, which is formed in its contour to ensure financial management and vectors of accounting and economic information are formulated. Hypothesis, methodology of strategic management that should be considered in the formation of the conceptual foundations of strategic management accounting is defined.

Keywords: strategic management accounting, information, synertegic and innovative orientation of strategic management accounting, management.

УДК 657.1

Редченко К. І.

Львівська комерційна академія

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНФОРМАЦІЙНА ОСНОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНТРОЛЮ

Досліджено основні підходи та моделі формування облікової політики підприємства. Запропоновано стратегічний підхід до розробки облікової політики, який передбачає її узгодження зі стратегічними цілями бізнесу. Визначено місце та завдання облікової політики у системі управлінського контролю підприємства.

Ключові слова: облікова політика, управлінський контроль, підприємство, стратегія, інформаційні технології.

Постановка проблеми. Важливою складовою інформаційного забезпечення управління підприємством є його облікова політика. Вона відображає бачення вищого керівництва фірми щодо реалізації обліково-аналітичної функції в управлінні, забезпечує адаптацію господарського процесу до зовнішніх конкурентних умов, сприяє підвищенню ефективності управлінських рішень та їх відповідності змінам, пов'язаним з розвитком підприємства.

Облікова політика – це завжди результат усвідомленого вибору. Керівництво підприємства намагається обрати таку систему обліку, яка б відповідала інтересам зацікавлених сторін, і так налаштувати параметри цієї системи, щоб вона функціонувала у режимі максимальної інформаційної віддачі.

Як економічна категорія облікова політика стала широко застосовуватися після затвердження у 1975 р. Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку (МСБО) 1 «Розкриття облікової політики». В Україні облікова політика була законодавчо закріплена прийняттям Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV, у якому вказано: «Облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності» [1].

Облікова політика визначається як один з головних програмних документів, що регулюють сферу бухгалтерського обліку на рівні окремих господарських суб'єктів та визначають правила